

Szekeres Tamás (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A felsőház működésének politikai hatásai a Horthy-rendszerben

A két világháború között Magyarországon fennálló politikai rendszer központi ideológiai elemeként jelent meg a konzervativizmus, melynek hivatalos és talán legdirektebb manifesztációjaként tekinthetünk az 1927-ben visszaállított törvényhozó szervre. A magyar országgyűlés hagyományosan két kamarával működött, ez a tradíció szűnt meg az 1918-ban kezdődő új politikai helyzet kialakulásával.

A második kamara a Bethlen-korszakban vált ismét a magyar alkotmányos rendszer részévé, a felsőház tagjai kinevezéssel és választással is elnyerhették mandátumaikat, ezen tulajdonság által érdekkifejező és kompromisszumteremtő funkció is az intézmény hivatalosan kitűzött feladatai közé tartozott, a hatalommegosztás biztosítása mellett. A felsőház azonban elsősorban a politikai berendezkedés stabilizátoraként szerepelt, konzervatív intézményként a rendszer változatlanságát volt hivatott megőrizni. Fennállásának 17 esztendője alatt nem csak a szélsőjobb diktatórikus kicsapongásaival helyezkedett szembe, hanem a demokratikus irányzatok érvényesülését is akadályozta.

A felsőház működése alatt nem csak a politikai elit kiszolgálójaként működött, számos konfliktus érintette döntéshozatalát, legitimációs deficitje ellenére több alkalommal is hallatta hangját a felső kamara, megmutatva, hogy súllyal bír a politikai közegben, gazdasági kérdések, alkotmányos változások, kormányválságok és a zsidókérdések témája is a felsőház történetének részét képezte.

Petrovszki László (Szegedi Tudományegyetem)

Inkumbencia előny a megyei jogú városokban

Magyarország huszonhárom megyei jogú városa kiemelt fontosságú a központi elhelyezkedése, lakosság száma és közigazgatási kötelezettsége miatt. Az önkormányzati választások során értékes célpontjai ezek a települések a politikai pártoknak. Inkumbensnek nevezik azt a politikust, aki éppen betölti a választáson elnyert tisztségét. A politikatudományban használt elmélet szerint az inkumbens politikus előnnyel indul a következő választásokon. Az inkumbencia-kutatás Magyarországon egy kevésbé népszerű terület, de világszinten számos tanulmány született a jelenségről. Kimutatásra került, hogy Magyarországon a kisebb lélekszámú települések polgármestereinek magasabb az újráválasztási rátája. Ezzel ellentétesen, jelen kutatásomban az ország legnagyobb lakosságszámmal rendelkező településeinek, a megyei jogú városok polgármestereinek vizsgálok meg az inkumbencia előnyét. Két hipotézisem közül az első, hogy az ekkora méretű városokban is erősen megjelenik az inkumbencia mint előny, a második pedig, hogy az országgyűlési választásokon a győztes pártok jelöltjei jobban szerepelnek az azt követő polgármester-választásokon. Egyszerű kvantitatív